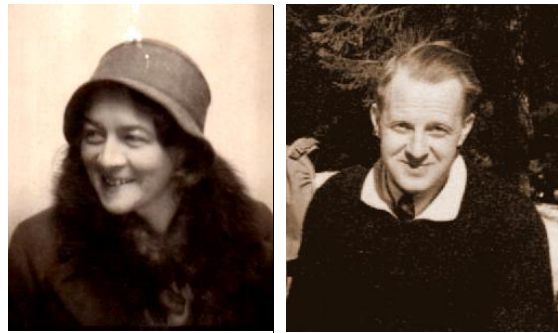

Familien Amundsens historie

Magna og Hans Amundsen bodde i Johan Castbergsgate 47 på Tongjordet. De fikk tomt der i 1947 og flyttet inn i 1949 fra en bolig i Kyrre Greppsgate. Magna kom fra Søndre Land mens Hans vokste opp på Gjøvik.

Magna Kjelstad (1903-1957)

Magna var datter av **Inga Klara Kristiansdatter Brenden (1877-1948)** og **Johan Kjelstad (1877-1963)** på Braskerud i Søndre Land. Der bodde de da Magna ble født i 1903. I 1910 var familien bosatt på Kjelstad på Nordsinni i Nordre Land. De benyttet etternavnet Braskerud men tok senere navnet Kjelstad etter bruket. Inga kom fra Brenden ved Landåsen mens Johan var født på en husmannsplass under Brager. I 1920 var Magna Kjelstad bosatt på Odnos og arbeidet som «butikkdame». Der arbeidet også broren Jens, f. 1901, som «baker, egen virksomhet». Familien hadde i alt åtte barn som ble spredt for alle vinder.

Magna og Hans Amundsen

Gina og August Amundsen

Gina og August Amundsen

Foreldrene var **Gina Mikkeltdatter (1874-1944)** og **August Amundsen (1866-1951)** som giftet seg i 1897 i Furnes kirke. Gina var datter av husmann på Stor-Gaalaas i Furnes, **Mikkel Haagensen** og kona **Gunnor**. August Amundsen kom fra Höljes, Värmland i Sverige og var sønn av **Omund Madsen** som var fløter på Klaraelven. Ved giftemålet var August bosatt i Gjøvik og yrket var kjøpmann. I 1900 var familien med sønnen Asbjørn og datteren Gunda bosatt i Andresens gård der August drev butikk innen skotøy og klær.

Sommerskotöi.

300 Par Sommerskotöi er nu ankommet for Damer Herrer og Børn i alle Størelser og Kvaliteter fra Salomons Skotöifabrik, Kristiania, og for skjellige andre bedste Fabriker. Udsælges nu til billigste Priser hos

Aug. Amundsen,
Storgaden, Gjøvik.

Samhold 28. oktober 1902

Fra nu og udover
realiseres

hele min Varebeholdning

— før nye Varer ankommer — med **20 %**

Specielt **SKOTÖI** — Herreboxestøvler Kr. 10.00, Dame boxestøvler Kr. 8.50. Kom og se da ikke alt kan opregnes.

Aug. Amundsen's Eft.

Gjøviks Blad 4. mars 1910

August Amundsen drev butikk i Storgata 10 i lokaler som var leid av Kasper Andresen. Så lenge butikken var i drift bodde familien i dette huset. På bildet står August selv i døra. Bilde: Mjøsmuseet

Hans Amundsen (sittende) på besøk hos Marthe, f. 1866 og Ole Wiik, f. 1860 på deres hytte på Brumund i 1929. Marthe var søster til Gina Amundsen. Ole Wiik var skomakermester og kjøpmann på Hamar. Han eide huset i Hunnsveien 10 som August kjøpte i 1920. Da hadde familien Amundsen bodd der noen år. Med på bildet er også Gunda (Amundsen) Lie, (søster til Hans), f. 1900, (sitter på gelenderet) og hennes sønn Johannes. Bak til høyre Kari (etternavn ukjent)

Den unge familien ble utsatt for mange prøvelser. De fikk i 1901 en gutt som de kalte Marcus. Han døde tre måneder gammel av magebetennelse. I 1902 mistet de sønnen Arne som bare levde i sju uker. Dødsårsaken var oppgitt å være kolikk. Datteren Solveig ble født i 1909. Hun døde i 1912 etter at hun falt ned fra en altan. Som om ikke dette var nok døde sønnen Ole i 1916, seks måneder gammel, av krampe. For øvrig fikk Gina og August barna Asbjørn, f. 1898, Gunda, f. 1900, Hans, f. 1903, Marie, f. 1906, Anna, f. 1908 og Haakon, f. 1912.

Familien samlet i Hunnsveien 10 i 1931. Fra venstre: Lars Lie, f. 1894 med Johannes, August Amundsen, f. 1866, Gina Amundsen, f. 1874, Asbjørn Amundsen, f. 1898, Gunda Amundsen, f. 1900, Håkon Amundsen, f. 1912, Anna Amundsen, f. 1908, Marie Amundsen, f. 1906 og Hans Amundsen, f. 1903.

Handelsvirksomheten var heller ikke enkel å klare for August Amundsen. I 1908 ble han, etter først å ha vært gjennom en tvangsauksjon, ble slått konkurs. Med Gina som formell eier kom de seg imidlertid raskt i gang igjen, under firmanavnet Aug. Amundsens Efterfølger.

August Amundsen kjøpte i 1920 Hunnsveien 10 av svogeren Ole Wiik på Hamar.

Handelen synes å ha gått bra noen år for ekteparet, men i 1912 måtte forretningen gjennomgå en akkordforhandling. De lyktes med dette og fortsatte forretningen innen skotøy, konfeksjon og reiseartikler samt bekledning for jegere og fiskere. I 1913 kom konkursspøkelset på døra igjen og firmaet var da organisert som et aksjeselskap.

I nytt arbeid

August forlot kjøpmannsyrket for en tid og hadde noe år beskjeftigelse ved Fischers Bruk. Familien flyttet fra Storgata og leide husrom i Hunnsveien 10. Huset var eid av Petra Aas som drev egen strikkeforretning. Hun solgte til kjøpmann Ole Wiik fra Hamar som var gift med søster til Gina Amundsen. Familien Amundsen kjøpte huset av Wiik i 1920. August arbeidet på det tidspunktet som krokmer hos Mustad.

Som gammel mann hadde August stor glede av å betjene Bykiosken på Fahlstrøms plass som ble drevet av datteren Anna Amundsen. Anna levde hele livet ugift og overtok huset i Hunnsveien etter foreldrene i 1954.

Hunnsveien 10 er det vesle huset midt i bildet. Petra Aas drev en strikkeforretning i søstrene Skattums gård. Hun solgte Hunnsveien 10 til August Amundsens svoger Ole Wiik fra Hamar. Fra 1914 leide familien Amundsen husrom til de klarte å ta det over i 1920. Til venstre på bildet ligger gården som politibetjent Gustav Skundberg satte opp i 1896. Den ble senere overtatt av Emil Kvisgård som kom hjem fra Amerika i 1903. Han startet kolonialforretning og hjørnet fikk for all framtid navn etter Kvisgård. Huset var stort og inneholdt mange leiligheter. Den mest kjente beboeren var Gjøviks legendariske ordfører, Niels Ødegaard (1892-1976). Han vokste opp i en leilighet i 2. etasje med foreldrene Pauline og Anton. Bilde: Mjøsmuseet

Se her!

Ny Sild- og Fiskeforretning i
Hunnsveien Nr. 10.
Aug. Amundsen.

Gjøviks Blad 27. januar 1917

Hans Amundsen (nr 3 fra venstre) ble tidlig opptatt av speidersaken. Her på hyttetur med voksne speiderkamerater.

Speidergutter på påsketur 1939. Fra venstre: Reidar Topp, f. 1922, Arve Snuggerud, f. 1923, Leif Oscar/Harry/Henrik Øgård, f. 1923, Kåre Etnestad, f. 1919, Knut Skjær, f. 1921, Viktor Kongelstad, f. 1921, Ørnulf Olsen, f. 1921.

Anna, Håkon og Asbjørn Amundsen.

De mange familiebildene tatt på terrassen på vestsiden av huset forteller at familien likte å samles ute, som her i 1930. Fra venstre: Bergithe Lie, f. 1858, svigermor til Gunda Amundsen, Johannes Lie, Ole Wiik, f. 1860 (delvis skjult), Gina Amundsen, f. 1874, Marthe Wiik, f. 1866, Kari (etternavn ukjent) Magna Kjelstad (Amundsen), f. 1903, Gunda (Amundsen) Lie, f. 1900, Marie Amundsen, f. 1906, August Amundsen, f. 1866, Håkon Amundsen, f. 1912 og Anna Amundsen, f. 1908.

I Hunnsveien 10 i 1933. Fra venstre: Anna Amundsen, f. 1908, Johannes Lie, Magna (Kjelstad) Amundsen, f. 1903, Asbjørn Amundsen, f. 1898, Lars Lie, f. 1894, Gunda (Amundsen) Lie, f. 1900 (med ryggen til), Gina Amundsen, f. 1874 og August Amundsen, f. 1866.

Magda og Hans Amundsen

Fra venstre: ukjent, ukjent, brudgommen, bruden, Magda Amundsen, August Amundsen og Håkon Amundsen

Fra venstre: Håkon Amundsen, bruden, brudgommen, ukjent, August Amundsen

Marie Amundsen og Alf Ludvik Hvidsten feiret bryllup på Belvedere i Gjøvik 12. september 1936

Familien Andresen i Storgata 10

Brødrene Halvor og Kasper Andresen bygde opp det som skulle bli en stor og velkjent bedrift innenkolonialhandel og bakerivirksomhet i Gjøvik. De var født i Aurskog som sønner av Helene Kristiansdatter og Andreas Kristiansen på Killingmo.

Baker Halvor Andresen (til venstre) og Kasper Andresen (med lys jakke) og respektive familier utenfor Storgata 10. Bak: lærer Bernt Thorud. Bilde: Mjøsmuseet

Halvor Andresen (1855-1935)

Halvor flyttet til Gjøvik i 1879 og kom da fra Østre Aker. I 1875 var han å finne på Fet og yrkestittelen var baker. Han må ha vært en driftig kar for innen få år kunne han kjøpe seg gard på Biri. Men innen 1891 var han tilbake i Gjøvik som bakermester. Halvor giftet seg med Lovise Skøien (1854-1918), datter av Sørine Hansdatter og gårdmann Torger Tronsen på Skøien i Nittedal. De bosatte seg i Gjøvik og i 1892 kjøpte Halvor den ubebygde tomten nr. 2 i kvartal 64, det som senere skulle bli Storgata 10. Her bygde han bakeri og utsalg for sin egen virksomhet. Men bakeren kan ikke ha klart å bestemme seg for hvor vegen for hans del skulle gå videre. I 1896 annonserte han hjørnebutikk til leie og leide samme år ut bakeriet til broren Kasper. Halvor var engasjert i Balberg Sanatorium i Fåberg og av en annonse i 1897 ble det gjort kjent at han var valgt til bestyrer. Butikken i Gjøvik besluttet han å drive selv,

Kasper Andresen utenfor bakeriet i 1960

noe som ble bekjentgjort i 1898. Etter annonsering å dømme drev han denne til 1901. Eiendommen solgte han til Kasper i 1904. Halvor Andresen var sterkt åndelig engasjert og var fast taler på religiøse møter. Dette gjorde at han på heltid begynte som sekretær i Det Norske Misjonsselskap. En tid eide han et betydelig gardsbruk på Nes på Romerike. Dette solgte han i 1907, kjøpte et mindre sted på Gran på Hadeland og flyttet dit. I en lengre periode bodde Lovise og Halvor Andresen i Stavanger, men flyttet til sist tilbake til Gjøvik.

Kasper Andresen (1871-1960)

Som sin bror valgte Kasper bakeryrket. Før han var konfirmert kom han til broren på Gjøvik for å arbeide som brødkjører. En baker i Nordre Land var neste arbeidsgiver og Kasper ble i 1885 konfirmert i Nordsinni kirke. Fram til 1891 rakk han læretid i Oslo, Snertingdal og Altona i Tyskland. Det ble til at han arbeidet hos broren Halvor til han overtok driften i 1896. Med kjøpet av eiendommen i 1904 var han eneheriker i Storgata 10. Kasper Andresen arbeidet hardt og målbevisst og utviklet snart virksomheten til å omfatte engrossalg til landhandlere. Tross krevende tider under 1. verdenskrig og kriseperioden etterpå var firmaet godt rustet da en ny generasjon skulle ta over. Brødrene Hans og Wilhelm begynte i 1924 å arbeide for faren og tok over som eiere i 1938. Hans hadde ansvaret for engrosdelen, mens Wilhelm styrte bakeriet. På grunn av ekspansjonen hadde firmaet kjøpt tomtegrunn mot Hunselva og utvidet produksjons- og lagerlokaler vesentlig.

Bakerne hos Kasper Andresen lufter seg en dag i 1929. Fra venstre: Fridgeir Nilsen, f. 1891, Ottar Pladsen, f. 1905, Paul Granum, f. 1908, Hans Amundsen, f. 1903 og Erik Bekkevold, f. 1912.

Kasper Andresen var gift med Hansine Sundesen (1868-1939) fra Kristiansand. Hun kom til Gjøvik for å arbeide i Andresens butikk. Det oppsto gjensidig interesse med giftemål til følge. De fikk hele 11 barn: Alf, Sverre, Helene, Gunvor, Hans, Sigrid, Margit, Wilhelm, Ruth, Halvor og Elisabeth. Halvor døde fire år gammel. Kasper Andresen engasjerte seg sterkt i byens religiøse og politiske liv. Viken kristelige ungdomsskole kunne i 47 år ha glede av å ha Kasper som styreformann. I 20 satt han som representant for Venstre i Gjøvik bystyre. Kasper Andresen beklede mange lederverv i religiøse organisasjoner og i hans formannstid i Gjøvik Indremisjon ble det prektige bedehuset bygd nær kirken.

Den eksisterende plassen i Gjøvik sentrum for firmaet ble for liten med den utviklingen som engroshandelen gjennomgikk. Samtidig var det et behov for å skille virksomhetene fra hverandre. Løsningen ble at Wilhelm Andresen i 1965 overtok eiendommen i Storgata 10 og drev virksomheten her i eget navn. Kasper Andresen AS kjøpte tomt på Kirkeby og bygde for engrosdelen et stort anlegg sammen med O. E. Skattum AS. Forandringene kom raskt og i 1970 ble det tradisjonsrike bakeriet i Storgata nedlagt. Bygningene ble revet og tomteklargjort for et stort kontor- og forretningsbygg.

Hans Amundsen (1903-1979)

Hans ble født mens familien bodde i Andresens gård i Storgata. Ingen visste at dette skulle bli hans arbeidssted hele yrkeskarrieren. Etter folkeskolen fikk Hans gå middelskolen før han begynte hos firmaet Kasper Andresen, i gården der faren hadde drevet forretning. Det skulle bli hele 52 arbeidsår hos Andresen der han gikk gradene fra visergutt til kontorsjef. De to siste årene tjente han det fusjonerte grossistselskapet Togro AS der Andresen var en av eierne.

Magna og Hans Amundsen

Ekteskap med Magna Kjelstad

Magna Kjelstad og Hans Amundsen giftet seg i 1933 og bryllupet ble feiret på Oslo Misjonshotell. De første årene bodde de hos foreldrene til Hans i Hunnsveien 10.

Barna til Inga (1877-1948) og Johan Kjelstad (1877-1963)

Karl Kjelstad (1898-1969) g.m. Anna, 4 barn, Rindal

Jens Magnus Kjelstad (1901-1975) g.m. Camilla Nilsen, 9 barn, Østre Toten

Kolbjørn Kjelstad (1902-1990) g.m. Astrid, Rana

Magna Kjelstad (1903-1957) g.m. Hans Amundsen, 2 barn, Gjøvik

Astrid Kjelstad (1907-1993) g.m. Roe Setnes, ett barn, Veblungnes

Jenny Louise Kjelstad (1910-) g.m. Marius Sollie, 3 barn, Grue

Ivar Kjelstad (1917-1996) g.m. Else, 2 barn, Hamar

Jon Arvid (1919-1977) g.m. Solveig, ett barn, Drammen

Barna til Gina Mikkelsdatter (1874-1944) og August Amundsen (1876-1951)

Asbjørn Amundsen (1898 -1974) maskintekniker, g.m. Inger Hasselknippe, Gjøvik

Gunda Amundsen (1900-1971) g.m. Lars Lie, postekspeditør, Hamar

Marcus Amundsen (1901-1901)

Arne Amundsen (1902-1902)

Hans Amundsen (1903-1979), kontorsjef, g.m. Magna Kjelstad, Gjøvik

Marie Amundsen (1906-1984) g.m. Alf Ludvik Hvidsten, stuert, Horten

Anna Amundsen (1908-1993) ugift, ekspeditrise, Gjøvik

Solveig Amundsen (1909-1912)

Haakon Amundsen (1912-), flytekniker Sverige

Ole Amundsen (1916-1916)

Familien Kjelstad

Familien Kjelstad: Bak fra vesnter: Astrid, Ivar, Jens, Kolbjørn, Karl og Magna. Bak fra venstre: Jenny Lovise, Inga (mor), Johan (far) og John

Jens Magnus Kjelstad (1901-1975)

Jens var nest eldst av Inga og Johan Kjelstads åtte barn. Han var født på Odnes i Søndre Land men vokste opp på Nordsinni. Han valgte bakeryrket og kom som 15-åring i lære i bakeriet til Lilleengen i Hunndalen. Han fortsatte læretiden hos Kasper Andresen på Gjøvik og dro deretter til Dokka for å starte sin egen virksomhet. Han valgte i 1924 å flytte til Lillehammer hvor han ble i sju år. Bakeriet drev han i Fagstadgården som han kjøpte. I 1931 var han tilbake i Gjøvik og overtok der Simen Wangs bakeri som han drev under eget navn. Det gikk nok en sjuårsperiode før han for godt bosatte seg på Lena. Han kjøpte forretningsgården av baker Dølven og utvidet denne flere ganger. Bakermester Torstein Narum på Skreia solgte i 1953 sin eiendom til Jens Kjelstad som dermed hadde utvidet forretningen med en filial. Tiltakslysten var ikke slutt for i 1960 kjøpte han Toten Hotell på Lena. Navnet ble forandret til Totenheimen. Dette eventyret ble kortvarig idet Borger Storihle i 1963 kjøpte eiendommen for å bruke den til sin maskinforretning. Filialen på Skreia ble overtatt av sønnen Filip. Lewi Kjelstad overtok i sin tur butikk og bakeri på Lena.

Jens Kjelstad giftet seg med Camilla Nilsen fra Hoffsbakken i Snertingdal. Camilla og Jens fikk åtte barn.

Min moderne Cafe
med
takservering
i baker Dølvens gård
anbefales.

Utmerket godt utvalg
i all slags bakverk.

Bestillinger ekspederes hurtig.

Jens Kjelstad,
Lena.

Totens Blad 11. mai 1939

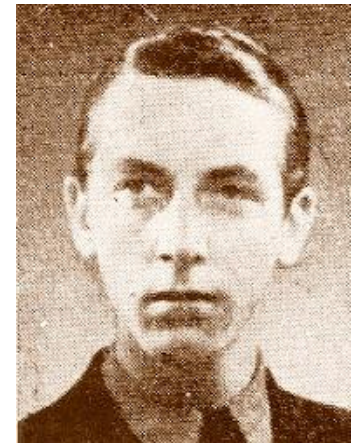
Familie Arebø og Amundsen i Kyrre Greppsgate

Magna og Hans Amundsen leide husrom i 2. etasje hos Andresen i Kyrre Greppsgate 15 fra 1937 da Turid ble født. Otto Andresen fikk i 1931 festeavtale på tomta og bygget hus for sin egen familie. Han var yngste sønn av Lovise og Halvor Andresen. Otto giftet seg med Gislaug Bang og ekteparet fikk sønnene Rolf, Jon og Lars. Av ukjente grunner ønsket familien å forandre etternavnet til Arebø og fikk Justisdepartementets tillatelse til dette i 1939.

Barnedåpen til Turid

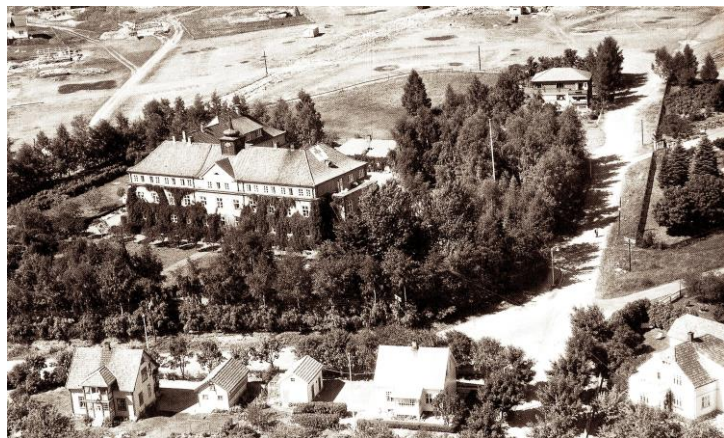
Da krigen kom til Norge i 1940 var Rolf Arebø gymnasiast. Utover i krigsårene ble han engasjert i motstandsarbeidet. Til å begynne med arbeidet han i nyhetstjenesten men ble snart etterretningssjef for Gjøvik og distriktene omkring. Våren 1944 var han opptatt med å spre paroler om sabotasje mot den forhatte arbeidstjenesten. Han kom på grunn av dette i okkupantenes søkelys og måtte gå i dekning. På vei til våpentrening i Tapptjerndalen, Etnedal, i juni 1944 ble han og fire andre overrasket av SS-styrker. Rolf Arebø og kameraten Kjell Skogly ble skutt og drept 14. juni 1944.

Rolf Arebø (1924-1944)

På grunn av avsløringene kom hele familien Arebø i fare og politiet kom snart på døra. Det var heller ikke lett for familien i 2. etasje. Hans Amundsen satt i tysk fangenskap på grunn av påstått spionasje mot okkupasjonsmakten. Magna bodde alene med sjuårige Turid og var gravid i 8. måned. Da politiet ikke fant noen hjemme hos Arebø banket de på i 2. etasje. Turid forteller at de opptrådte vennlig da de spurte etter Otto Arebø. Magna visste ikke noe om hvor de kunne være. Men Turid husker at hun hadde nappet moren i forkleet og forsiktig sagt: «Men de gikk jo på loftet!». Anføreren avfeide dette, utrolig nok, og politiet returnerte med uforrettet sak. Da de var ute av syne kom familien Arebø ned fra loftet. Turid husker at de forsvant ut av huset og løp nedover en sti i retning Mjøsa.

Arebø kom ikke tilbake til sitt eget hus først etter krigen. Leiligheten i 1. etasje ble inntatt av Gjøviks nazistiske ordfører John Lærum. Innboet ble konfiskert og solgt på auksjon. En del av dette sikret Lærum seg. Huset var også betraktet som konfiskert eiendom, og Lærum ville at kommunen skulle kjøpe det. Han ville kaste ut Magna og Turid og slippe til en familie som var mer ideologisk passende. Dette ønsket ikke kommunen og mor og datter kunne puste lettet ut. I 1945 var gjensynsgleden stor da far kom hjem. Hans fikk da for første gang se sin ettårige datter Ingunn. Han byttet rolle med ordfører Lærum som måtte finne seg i å bli arrestert og straffeforfulgt for sitt landssvik. Otto Arebø festet i 1948 tomt i Kyrre Greppsgate 16 og bygde seg nytt hus der.

Sykehuset i 1949. Aarebøs hus øverst til høyre.

I Hunnsveien 10 var det trangt om plassen, og da familieførøkning meldte seg flyttet de til en loftsleilighet i Storgata 10. Fra 1939 bodde de i 2. etasje hos Gislaug og Otto Arebø i Kyrre Grepps gate 15, rett ovenfor sykehuset. Familien Arebø hadde tre sønner, Rolf, Jon og Lars. Rolf var født i 1924 og gymnasiast da krigen kom til Norge i 1940. Han sluttet seg tidlig til hjemmefronten og var først i nyhetstjenesten, deretter etterretningssjef.

Våren 1944 var Rolf delaktig i organisering av arbeidet med sabotasje mot arbeidstjenesten. Dette førte til at han kom i okkupantenes søkelys og måtte gå i dekning. På vei til våpentrening i Tapptjerndalen, Etnedal, i juni 1944 ble han og fire andre overrasket av SS-styrker. Rolf Arebø og kameraten Kjell Skogly ble skutt. På grunn av avsløringene om motstandsarbeidet måtte familien Arebø forlate huset og byen. Inn i den tomme leiligheten flyttet Gjøviks nazistiske ordfører Johan Lærum. Han ønsket at kommunene skulle kjøpe huset og la en likesinnet disponere 2. etasje. Der bodde imidlertid Magna Amundsen alene med datteren Turid, f. 1937.

Hans Andresen og hans medfanger ble frigitt før fredsslutningen i 1945. Hjemreisen gikk via Helsingfors der dette bildet er tatt 1. mai 1945

Hans Amundsen, hadde nemlig i mars samme år blitt arrestert, mistenkt for spionasje mot tyskerne. Grunnlaget for dette er uklart, men Hans var en meget aktiv speider, alltid involvert i lederverv. Tyskerne forbød denne bevegelsen og Hans med kamerater fant ut at de ville starte en lokal avdeling av Røde Kors hjelpekorps. Tyskerne ønsket ikke slike selvstendige organisasjoner og ville styre den frivillige innsatsen gjennom sitt apparat. Hans Amundsen og de øvrige i hjelpekorpsset motsatte seg dette. Det antas at dette var den faktiske begrunnelsen for anklagen og fengslingen. Offisielt het det at Hans var fengslet mistenkt for spionasje. For dette ble han sendt til Sachsenhausen hvor han satt til freden i 1945. Ordfører Lerum fikk ikke godkjent sitt ønske og familien Amundsen ble boende til de kunne flytte inn i nytt hus på Tongjordet i 1947. Der ble Hans nabo med Normann Eriksen som også hadde vært fange i Sachsenhausen.

Hjemkomsten på Gjøvik i 1945 ble feiret av store menneskemengder. Bussene med fangene stanset nederst i Hunnsveien. Herfra var det meningen at de hjemkomne skulle gå til Gjøvik stadion for høytidelig mottakelse.

Ved hjemkomsten til Gjøvik 28. mai 1945 kunne Hans Amundsen for første gang få hilse på datteren Ingunn som var født på sommeren 1944.

Bussene med de frigitte fangene stanset på Kauffeldts plass. Derfra var det meningen at de sammen med fram møtte skulle gå i tog til Gjøvik Stadion. De slapp imidlertid å gå idet begeistrede mennesker bar dem på gullstol helt fram. En opprømt Erik Bekkevold holder kona Liv, f. Skjerven i hånden.

Begeistringen og stemningen underveis steg til slike høyder at de tidligere fangene ble båret på gullstol til stadion. Her skulle Hans få treffe familie, naboer og venner som han ikke hadde sett på 13 måneder. En han aldri hadde sett var datteren Ingunn som var født i juli i 1944. Den 28. mai 1945 ble den store dagen for hjertelige gjensyn og store følelsesutbrudd.

Magna og Hans var særdeles opptatt av speidersaken. Lenge før krigen startet Magna det første arbeidet med rekruttering og organisering av ulveunger som er speidernes yngste. Etter krigen ble arbeidet gjenopptatt og drevet med stor iver fram til hennes tidlige død i 1957. For sin innsats ble hun hedret med Den hvite hederslilje som er speiderbevegelsens høyeste utmerkelse. Ekteparet fikk barna Turid, f. 1937 og Ingunn, f. 1944. Turid giftet seg med Arne Mellerud og de fikk barna Hans Petter, f. 1960, Stig Arne, f. 1962, Lars Christian, f. 1965 og Anne Turid, f. 1969. Ingunn giftet seg med nederlandske Hans Reinke og de fikk døtrene Anne og Nina.

Speiderarbeidet opptok Hans Amundsens fritid og fulle oppmerksomhet. «Karrieren» startet da han som 14-åring ble medlem av Gjøvik speidergruppe. Siden førte interessen til at han påtok seg verv så vel lokalt som på fylkesplan.

Familien Amundsen endelig samlet igjen i 1945

Bestemødrene Bergithe Lie og Gina Amundsen med Gunda (Amundsen) Lie og barnebarnet Johannes

Ekteparet Amundsen og speidersaken

Den første speidergruppen i Gjøvik kom i stand i 1916. Lensmannsbetjent Aksel Faarlund tok initiativet og cirka 30 gutter var med fra begynnelsen. Blant de første til melde seg inn var Hans Amundsen og hans navn er det tidligste en kjenner på medlemslistene. 14 år gammel begynte han i 1917 sin karriere i speiderbevegelsen og engasjementet skulle vise seg å bli intenst og livsvarig.

Gjøvik-speidere på Starum i 1935. Foran fra venstre: Kåre Etnestad, Bue Walberg, Gunnar Thomle, Magna Amundsen, Asbjørn Røed, Hans Amundsen og William Jensen.

Bak fra venstre: Bjørn Østring, K. Nicolaisen, Einar Leren, Gunnar Jahren, Jahren (fornavn ukjent), Sigurd Gullhagen, Leif Jensen, Aage Frøhaug, Ingolf Norland, Odd Nilsen, Sverre Tidemand Ruud, Ivar Jenseth og Jens Sundt.

Speiderne på Gjøvik gikk under navnet Gjøvik avdeling av Norges Speiderguttforbund. Hans fikk raskt tillitsverv og betjente roller som kasserer, sekretær, speiderleder innen han i 1932 ble valgt til troppsfører. Hans Amundsen giftet seg i 1933 med Magna Kjelstad som også gikk helhjertet inn i dette frivillige arbeidet. Rekrutteringen gikk svært bra, og medlemsmassen talte i 1939 195 speidere. Blant speiderlederne var det en del som hadde nazi-sympatier og som sluttet seg til Quislings Nasjonal Samling. Disse ville benytte sine posisjoner til å spre ideologisk propaganda via sine grupper men fikk lite gjennomslag. Resultatet ble at mange speidere sluttet å møte, eller gikk over til 3. gruppe. Da krigen kom til Norge i 1940 fryktet mange, med rette, at speiderarbeidet ville bli vanskelig å opprettholde. På initiativ fra lederen av 3. gruppe, Hans Amundsen, ble Røde Kors Hjelpekorps, Gjøvik stiftet og alle patruljene på Gjøvik ble innmeldt. De kunne dermed fortsette å møtes. Det gikk ganske riktig slik som speiderlederne

Hans Amundsen var en lederskikkelse i speiderarbeidet i Gjøvik i mange år.

hadde fryktet. I september 1941 ble alt arbeid i bevegelsen forbudt, men virksomheten i redningskorpset kunne fortsette. To av patruljeførerne var Kjell Skogly og Rolf Arebø. Disse ble aktive motstandsmenn og måtte for dette bøte med livet i Etnedalsfjellene i 1944.

Hans Amundsen og familien leide husrom hos Arebø i Kyrre Greppsgate. Hans må ha hatt kjennskap til Rolf Arebø's motstandsarbeid og kom selv snart i søkelyset. Sammen med speiderkollega Kåre Etnestad ble Hans Amundsen arrestert 29. mars 1944. Etter et opphold på Grini gikk den tunge turen til Sachsenhausen.

Der forble de internert til det tyske riket gikk mot slutten. De tilbrakte 1. mai 1945 i Helsingfors og var hjemme igjen på Gjøvik 28. mai. Som alle andre sider av samfunns- livet i Norge måtte også speiderarbeidet gjenreises. Dette arbeidet gikk raskt og tilslutningen var stor. Magda og Hans Amundsen var fortsatt like aktive. Magda holdt på til hun døde i 1957, men Hans holdt på til godt og vel pensjonistalder. Begge fikk sine velfortjente påskjønnelser for dette arbeidet.

Opplysningene i denne teksten er hentet fra Terje Paulsbergs artikkel om Gjøvikspeiderne i årbok 2011.

Gjøvikspeiderne tar fatt igjen.

Det er holdt flere forberedende møter og interessen viser seg å være meget stor. Avdelingen setter seg som mål å være gjeldfri innen 30 års jubileet neste år.

I disse dager er det meningen å gjenoppta virksomheten, og i den anledning har vi vekslet noen ord med avdelingslederen Hans Amundsen.

Samhold 22. juni 1945

Ulvungene i Gjøvik samler seg om speider-veteranen

Hans Amundsen og ulve-flokken i 3. Gjøvik Speidergruppe.

Oppland Arbeiderblad 1. november 1973

Hans Amundsen

Magna Amundsen

En familie med utmerkelser

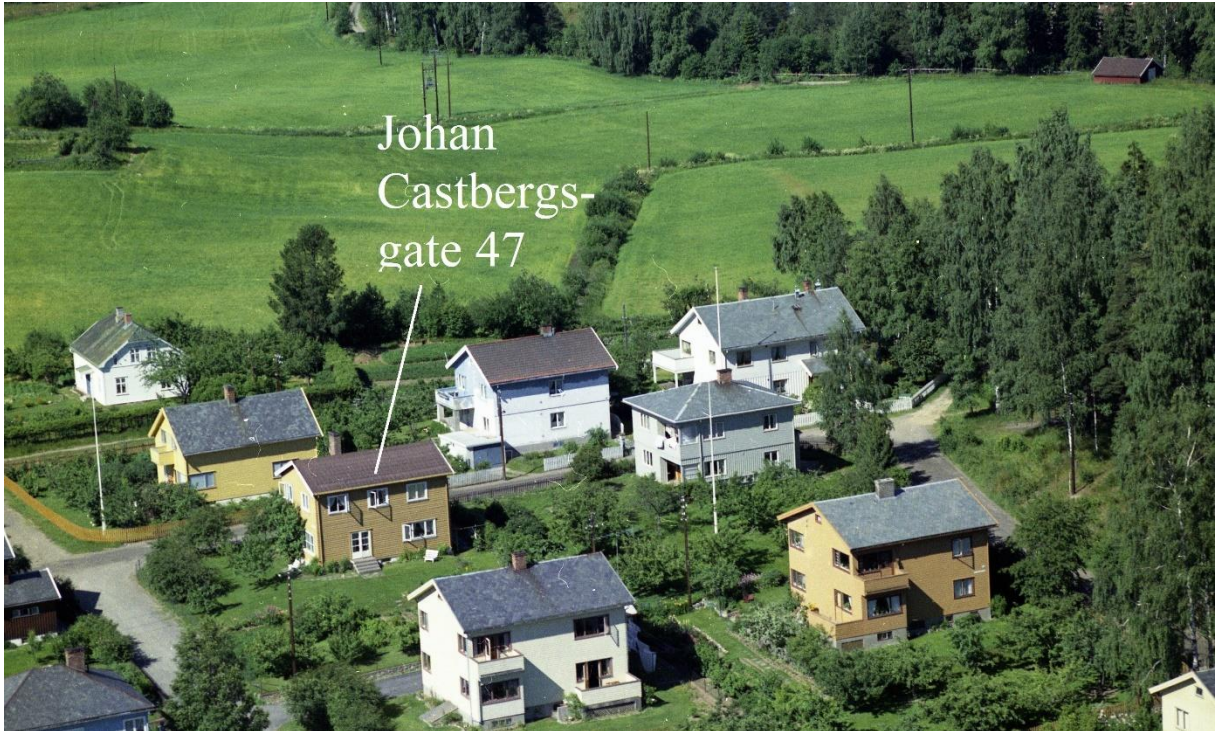
Magna og Hans Amundsen fikk sine fortjente utmerkelser for sitt livsvarige engasjement i frivillig arbeid. Datteren, Turid, var heller ikke snauere. Hun fikk i 2010 Kongens fortjenstmedalje i sølv for sin, iflg. Oppland Arbeiderblad, «store og allsidige samfunnsgagnlige innsats og sin omfattende kunstneriske innsats som kunstmaler». Mer spesifikt, gjennom Rotary, har hun bidratt til store summer til veldedighet. Dette dreier seg om den såkalte «kortaksjonen» der nedfotograferte versjoner av Turids malerier er brukt på kort som har innbrakt mer enn sju millioner kroner til gode formål. Det ble også trukket fram at hun i mange år var styreleder for Venneforeningen for Øverby Helsesportssenter i Gjøvik. Turid er gift med Arne Møllerud. Han er særlig kjent for sine nøkkelroller i utvikling av skolene på Kallerud. Hans innsats for industrien i Gjøvik og Stiftelsen Rettferd for tapere er også med i grunnlaget for at han i 2009 fikk tildelt Kongens fortjenstmedalje i gull.

Amundsen hadde rollene som tropsleder, kretsleder og kretssekretær, men slapp aldri tak i arbeidet for de yngste på lokalt plan. Dette holdt han på med til godt over pensjons-alder. Også Røde Kors fikk stor glede av Hans Amundsens innsats. Etter å ha vært en av drivkreftene bak hjelpekorpsets problematiske start under krigen var han aktiv så lenge helsa holdt. Denne

De siste årene hos Andresen arbeidet Hans Amundsen som reisende selger, her i 1960 med sin Volvo PV.

betydelige frivillige innsatsen ble belønnet med fortjenstmedaljer fra begge organisasjonene. På toppen av dette fikk han H. M. Kongens fortjenstmedalje for sitt samfunnsnyttige arbeid. For sitt 52-årige ansettelsesforhold hos Kasper Andresen og Togro AS ble han belønnet med Norges Vels medalje for lang og tro tjeneste.

Familien Amundsen bygde i 1947 hus i Johan Castbergsgate 47 på Tongjordet. De flyttet fra Kyrre Greppsgate 15 der de hadde bodd siden 1939. Bilde Widerøe

Ingunn Amundsen, f. 1944, med venner utenfor det ikke helt ferdige huset i Johan Castbergsgate 47 i 1947. Turid halvt skjult bak Ingunn.

Damene med barnevogn er Aud Petterson (til venstre) og Turid Amundsen.

Turid Amundsen giftet seg i 1959 med Arne Mellerud.

Ingunn Amundsen var 15 år da søsteren Turid giftet seg.

Hans Amundsen med barnebarn som går i bestefarens fotspor, fra venstre: Hans Petter, Lars Christian og Stig Arne, alle Mellerud

Anne Turid og Turid Mellerud

Anna Amundsen drev Bykiosken på Fahlstrøms plass i Gjøvik. Bilde: Mjøsmuseet

Asbjørn Amundsen tok teknisk utdannelse og arbeidet som ingeniør hos Øveraasen Motorfabrikk og Mek. verksted i mer enn 50 år. Han var godt voksen da han i 1946 giftet seg med Inger Hasselknippe. Inger arbeidet på det tidspunktet som jordmor i Sør-Aurdal. Presten som viet dem var Karl Reidar Nielsen som senere samme år giftet seg med Ingers søster Margit.

Kilder:

Turid Mellerud

Gunnor Andersen

Hjemmeside Gjøvik speidergruppe

Nasjonalbiblioteket: Norske aviser